

Nemzetpolitikai sajtószemle

2015. október 27.

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

A kárpátaljai magyar közösség összefogása sikerre vezetett

2015. október 26. – MTI, Kormány.hu, hirado.hu, mno.hu, Orientpress, Magyar Hírlap
A magyar kormány üdvözlöi a kárpátaljai magyar közösség összefogásának eredményét a vasárnap tartott önkormányzati választásokon - közölte Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes. A kormányfő kereszténydemokrata helyettesének értékelése szerint már a jelenlegi részeredmények alapján megállapítható, hogy a két magyar párt, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) megyei közös listája stabilan elérte a bejutáshoz szükséges 5 százalékos küszöböt. Rámutatott: az összefogás eredményeként a beregszászi polgármester választáson - a két magyar párt támogatásával - fölényes győzelmet aratott Babják Zoltán. A részeredmények mutatják, hogy a többszámú magyar települések zömében a járási megmérettetésen is a KMKSZ listája vezet, ez az összeredményeket is jelentősen befolyásolja, például a nagyszőlősi, ungvári és beregszászi járásokban.

Politikai együttműködési lehetőségekről tárgyalt az RMDSZ és az MPP

2015. október 26. – MTI, transindex.ro, maszol.ro, Nyugati Jelen, Bihari Napló, Krónika, szekelyhon.ro

Politikai együttműködés lehetőségéről tárgyalt az RMDSZ és a Magyar Polgári Párt (MPP) küldöttsége hétfőn, október 26-án, Kolozsváron. Az egyeztetés során a romániai magyar közösség érdekvédelmi képességének növelése, a két szervezet önállóságához és identitásához való joga, a 2014-es európai parlamenti választást megelőző protokollum pozitív eredményei, és a magyar közösség képviselőinek maximalizálása, a megállapodás irányait kijelölő elvek megvitatása volt napirenden. Mindkét fél egyetértett abban, hogy keresni kell a lehetőséget a jövő évi két választáson való közös munkára: az önkormányzati választások vonatkozásában jogi szempontból több együttműködési lehetőséget is beazonosítottak, a parlamenti választások esetében a partnerség kizárólag az RMDSZ listáján történhet meg. A megbeszélésen felmerült egy közös munkacsoport létrehozásának lehetősége is, amely a választási programot dolgozná ki.

Kolozsvári helységnévtáblaügy: ítélethirdetés két hét múlva

2015. október 26. – Krónika, MTI, transindex.ro, maszol.ro

A Kolozs megyei törvényszék megtárgyalta hétfőn a Minority Rights Egyesület többnyelvű kolozsvári helységnévtáblák kihelyezését indított keresetét, és két hét múlva hirdet ítéletet. Szócs Sándor ügyvéd, a felperes egyesület elnöke az MTI-nek elmondta, az egyesület mellett mintegy 2500 kolozsvári polgár kérvényezte a polgármesteri hivatalban a többnyelvű helységnévtábla kihelyezését, és miután elutasító választ kaptak, közülük 403-an nyújtottak be a felperes egyesület melletti támogatói keresetet a törvényszéken.

Tíznapos magyar ünnepet zártak le Medgyesen

2015. október 26. – Krónika

Kulturális programokban gazdag tíz napot zárt a 17. Szeben Megyei Magyar Napok. A szervezők a medgyesi rendezvénysorozattal a magyar kultúra megőrzését, valamint a szórványban élő közösség nemzeti identitásának megerősítését tűzték ki célul – tájékoztattott az RMDSZ sajtóirodája.

Kelemen Hunor titkosszolgálatról, bányászjárásról, előválasztásról

2015. október 26. – transindex.ro

A politika belülről című új műsorról bővül az Erdély TV és az Erdély FM kínálata. A havonta jelentkező, a politika kulisszatitkairól szóló műsor állandó meghívottja Kelemen Hunor, az RMDSZ elnökével Balázsi-Pál Előd, a Transindex felelős szerkesztője beszélget arról, hogy mi, miért és hogyan történik a politikában.

Szilágyi Zsolt: Székelyföld határainak kivilágítása egyértelmű siker volt

2015. október 26. – Erdély Ma, maszol.ro, Bihari Napló, Krónika

Nagyváradai sajtótájékoztatóján sikeresnek nevezte a hétvégi lármafa-akciót Szilágyi Zsolt, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke. A hétfői találkozón – ahol jelen volt Csomortányi István, a Néppárt Bihar megyei elnöke is – szó volt a romániai rezsicsökkentés lehetőségeiről és az európai migránsválságról is.

Nem tartanak előválasztást a Maros megyei települések többségében

2015. október 26. – szekelyhon.ro, Krónika

A marosvásárhelyihez hasonlóan januárban Marosludason is előválasztást szerveznek a magyar polgármesterjelölt kiválasztására. A cél az alpolgármesteri szék megtartása, de a város élére is magyar ajkú polgármestert szeretnének. Szászrégenben, ahol a lakosság 27 százaléka magyar ajkú, nem lesz előválasztás, és legkésőbb január végéig várják a közszereplést óhajtani vállalók önéletrajzát. Nagy András egykori polgármester nem zárja ki, hogy rajta kívül a városvezetői székért független jelölt is indulhat. A szórványvidéken helyenként fontolgatják az előválasztást, máshol pedig a politikai kiegyezésben gondolkodnak.

Kedélyhergelő Bretfelean

2015. október 27. – Krónika

Büszkén jelentette ki Valentin Bretfelean, a marosvásárhelyi rendőrség vezetője a székelyföldi románok hétvégén Marosvásárhelyen megtartott találkozásán, hogy sikerült megakadályoznia a kétnyelvű táblák kihelyezését a megyeszékhelyen, s már hét pert nyert ebben az ügyben. Míg Kincses Előd ügyvéd szerint Bretfelean ferdít és túloz, Peti András alpolgármester úgy véli, a rendőrfőnök „csak” magánemberként szólalt fel.

Az SNS megdicsérte az MKP-t JOBBIK-ügyben

2015. október 26. – bumm.sk

A dunaszerdahelyi Jobbikos iroda megnyitását Bárdos Gyula, az MKP elnökségi tagja is elutasította, kivívva ezzel az SNS tetszését. A Smeres Blaha szerint azért is jó a szlovák-magyar viszony, mert nincs magyar vagy szlovák nacionalista párt a szlovák parlamentben. A Jobbik a legnagyobb rémségek közé tartozik, ki kell őket rekeszteni Szlovákiából – mondta Euboš Blaha, a Smer képviselője, de hozzátette, hogy egyetlen szélsőséges jobboldali nem zavarhatja meg Szlovákia és Magyarország kitűnő kapcsolatait.

Bugár Béla vezeti a Híd választási listáját, őt Lucia Žitňanská követi

2015. október 26. – bumm.sk, Új Szó

A jövő évi választásokon a Bugár Béla indul az első helyről a Híd választási listáján. A második helyen Lucia Žitňanská alelnök található, aki Simon Zsoltot váltja ezen a pozíción. Simon így a negyedik helyről várja a választásokat. A harmadik helyre Solymos László került.

Polis Slovakia-felmérés: öt párt jutna be a parlamentbe

2015. október 26. – bumm.sk, hírek.sk, Új Szó

Ha az elmúlt hét végén került volna sor a parlamenti választásokra, akkor a Smer győzött volna, megszerezve a mandátumok abszolút többségét. A második helyen a Háló (Sief) 12,4, a 3. helyen a Szlovák Nemzeti Párt (SNS) 8, a 4. helyen a Most-Híd vegyespárt 7,7, az 5. helyen pedig a Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH) 7,6 százalékkal végzett volna. Az MKP a törvényhozáson kívül rekedt volna a szavazatok 4,4 százalékával.

Érsek Árpád: Az SZMPSZ támogassa a pedagóguskamara követeléseit!

2015. október 26. – bumm.sk, Új Szó

A pedagóguskamara a múlt héten követelte a regionális iskolaügyben dolgozó tanárok tarifabérének emelését. Érsek Árpád, a Híd parlamenti képviselője szerint a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének támogatni kellene ezt a kezdeményezést.

Szobrot állít Štúrnak Párkányban a Matica

2015. október 27. – Új Szó

Alattomos provokációnak minősítette az MKP párkányi szervezete a Matica slovenská szoborállítási szándékát. „Elhibázott, a lakosság többségével szembeni érzéketlen döntésnek tartjuk a Matica slovenská részéről a szobor Párkányban való elhelyezését” – áll a közleményben. „Még nyáron kérvényezték bizottságunknál a szoborállítást, de azt javasoltuk, forduljanak az építési, környezeti, területgazdálkodási és közlekedési

bizottsághoz, amit nem tettek meg. Ötszáz euró támogatást kértek erre a célra, amit a testület nem hagyott jóvá” – mondta Vitkó Andrea (Híd), az oktatási, kulturális, sport és ifjúsági bizottság elnöke.

Magyar dokumentumfilmek Temerinben, Magyarakanizsán és Szabadkán

2015. október 26. – Pannon RTV

Huszárik Zoltán Elégia című filmjével 17 órakor kezdődik a Válogatás a 100 magyar dokumentumfilmből rendezvény délvidéki műsorsorozata. Október 26-a és 28-a között három helyszínen, Temerinben az I. Helyi közösség nagytermében, Magyarakanizsán a Művészetek házában és Szabadkán a Lifka Sándor Art Moziban híres magyar dokumentumfilmeket láthatnak az érdeklődők. A vetítéseket kötetlen beszélgetés követi, ahol a résztvevők feltehetik kérdéseiket a filmekkel kapcsolatban. A rendezvény alkalmából olyan híres rendezőkkel találkozhatnak a filmkedvelők, mint Sára Sándor, aki egyebek mellett a bukovinai székelyek bácskai sorsáról készített dokumentumfilmet. A rendezvénysorozaton a részvétel díjtalan.

Színházünnep Szabadkán

2015. október 26. – Magyar Szó, Vajdasági RTV

Kiállítás megnyitókkal kezdődött Szabadkán a Színházünnep, amelyet a magyar színjátszás 70. évfordulójára szerveztek. A Kortárs Galériában a szabadkai magyar hivatásos színjátszás hetven éve címmel, míg a Jadran épületének előcsarnokában. A Népszínház 70 éve címmel rendeztek tárlatot. A Kortárs Galériában plakátok, régi felvételek, jelmeztervek idézték fel a magyar színjátszás 70. évét. A Népszínház és a Vajdasági Színház történeti Múzeum anyagából Bancsi Ildikó és Brestyánszki B. Rozália rendezett kiállítást. Káich Katalin színház történetész megnyitó beszédében kiemelte: „Mindig is állítottam, hogy a hagyományoknak nagyfokú megtartó ereje van, olyannyira, hogy a körülmények ellenére képesek életben tartani azokat a művelődési folyamatokat, melyek egyszer már túléltek a legösszebékíthetlenebb ellentmondásoktól forrongó időkben. Ezért van ma Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, és ezért ünnepelehetjük ma a hivatásos magyar nyelvű színjátszás hetvenéves fennállását itt, Szabadkán.”

Születésének 125. évfordulóján Szirmai-kiállítás a Matica srpskában

2015. október 26. – Vajdaság Ma, Vajdasági RTV

Szirmai Károly születésének 125. évfordulója kapcsán rendezett kiállítást az alkotóról a Matica srpska Könyvtárában Ivana Grgurić és Heinermann Péter. A Matica állományában rejlő, Szirmaihoz kötődő könyvkincseket elektronikus formában tárták az olvasók elé, a bemutató máttól tekinthető meg a könyvtár katalógus termében. A Szirmai Károlyról szóló bemutató összesen 93 diából áll, amelyeken az író fényképeit, műveinek borítólapjait, illetve a róla szóló szakirodalom válogatott bibliográfiáját mutatják meg. A kiállításához

nem járul kísérőszöveg, nem kétnyelvű, hanem sokkal inkább univerzális: képekkel akar beszélni – mondta el Heinermann Péter.

Régi-új polgármesterek Kárpátalja városaiban

2015. október 26. – karpatalja.ma

Fölényes győzelmek, kevés szavazó, szoros csaták – az exit poll jelentése szerint változatos képet hoztak a vasárnapi helyhatósági választások. Ivan Baloga fia, Andrij Baloga váltja Lengyel Zoltánt Munkács polgármesteri székében. Az előzetes információk szerint a szavazatok 62,7%-át szerezte meg a Jedinij Centr (Egységes Közép) színeiben induló 27 éves fiatalember, aki Munkács történetének legfiatalabb polgármesterévé avanszállhat. Nagyszőlösön Bocskai István ismét megőrizte városvezetői tisztségét. Beregszászban nem volt ellenfele Babják Zoltánnak, aki közel 75,64%-os fölénnyel kezdheti meg újabb ciklusát.

Az EBESZ szerint az ukrain helyhatósági választások demokratikusak voltak, a szakadárok szerint nem

2015. október 26. – MTI, karpatalja.ma, karpatinfo.net

Az EBESZ-megfigyelők szerint a vasárnap tartott ukrain helyhatósági választások megfeleltek a demokratikus normáknak. Ezzel szemben Ihor Plotnickij, az Oroszország által támogatott luhanszki szakadárok vezetője kijelentette hétfőn, hogy a választások az EBESZ normáinak megsértése mellett zajlottak, ezért várhatóan az ukrán fél részvétele nélkül bonyolítják le jövőre saját választásaikat. A vasárnapi helyhatósági választások nem terjedtek ki az Oroszország által törvénytelenül elcsatolt – Ukrajna által továbbra is magáénak vallott – Krím félszigetre és a kelet-ukrainai szakadár területekre.

Eddig 1215 választási szabálysértést jelentettek

2015. október 26. – karpatalja.ma

Még tart a hétfői helyhatósági választások eredményeinek a feldolgozása, de az már biztos, hogy idén is történtek szabálytalanságok. A szavazóhelyiségek zárásáig 1052 ilyen esetről érkezett bejelentés, az OPORA civil szervezet szerint ez a szám azóta 1215-re nőtt. A Novini Zakarpattya internetes hírportál szerint a rendőrség Ukrajna-szerte ötvennégy ügyben folytat vizsgálatot a szavazók lefizetése miatt. A legtöbb ilyen esetet Kijev és Poltava környékén vették nyilvántartásba. Kárpátalján nyolc hasonló kísérletről érkezett bejelentés a rendőrséghez.

Szinte teljesen elolvadt az ukrán hatalommal szemben táplált bizalom

2015. október 26. – mno.hu, karpatinfo.net

Egyre nagyobb kiábrándultságról árulkodik az alacsony részvételi arány az ukrán helyi választásokon, amelyre egyfajta hangulatmérőként is tekintenek az elemzők. A Kelet-Európával foglalkozó, a Valdaj Klub ülésén részt vevő elemzők szinte kivétel nélkül szkeptikusak Ukrajna jövőjét illetően, s a közeljövő legnagyobb kihívásaként a minszki megállapodás végrehajtása, a háború lezárása mellett mindinkább a romló gazdasági-szociális helyzet miatt növekvő elégedetlenséget jelölik meg. Míg a keleti részek a háború és az etnikai szembenállás miatt szenvednek, addig nyugaton a szociális helyzet, az emigráció miatt nagy az elkeseredés. Kárpátalja ebben a helyzetben Magyarországra, Csernyivci Romániára, míg az északnyugati területek Lengyelországra figyelnek, nem pedig Kijevre.

Emlékművet állítottak Liszt Ferenc tiszteletére Csernyivciben

2015. október 26. – karpatalja.ma

Liszt Ferenc, híres magyar zeneszerző, zongorista és karmester tiszteletére emlékművet állítottak Csernyivciben, a Filharmónia téren – adta hírül a molbuk.ua portál. A fekete gránitból, fehér kőből, valamint bronzból készült, zongora formájú alkotás a zeneszerző 1847-es csernyivci koncertjeinek emlékére készült. Ukrán, magyar és angol nyelvű felirat található rajta. Felállítását Magyarország Ungvári Főkonzulátusa, valamint Csernyivci lakossága támogatta.

Nem „esett el” Beregszász - Kiemelkedően szerepeltek a magyarok Ukrajnában

2015. október 27. – Magyar Hírlap

Négy kárpátaljai járásban is magyar pártok győztek, ezenkívül Beregszász polgármestere marad Babják Zoltán. Az ukrainai önkormányzati választások csekély érdeklődés mellett, botrányokkal teletűzdelve zajlottak le. Kettőt vettek majdnem biztosra, kettőt nagyon talánra a Kárpátalján reálisan megszerezhető járások közül a vasárnapi ukrainai önkormányzati választások előtt a helyi magyar vezetők. Ehhez képest az ungvári, beregszászi, nagyszőlősi és técsői körzetben is magyar siker született. Mindez persze nem jelenti azt, hogy automatikusan magyar pártok irányítják a járásokat, de mindenképpen meghatározó helyzetbe kerültek.

Súlyos kihívások előtt áll Kárpátalja

2015. október 27. – mno.hu, Magyar Nemzet

Az önkormányzati voksolás után két kárpátaljai település, Tiszakeresztúr és Karácsfalva most megválasztott közös polgármesterével, a KMKSZ színeiben indult Dobsa Istvánnal beszélgettünk az előtte álló kihívásokról. – Tiszakeresztúron a polgármesteri hivatal korszerűsítésre és fölüújításra szorul, és a településnek nincs közösségi terme, ami beltéri

rendezvényeknek adhatna helyszínt, míg Karácsfalva bekötőútjai nagyon rossz állapotban vannak, illetve mindkét településen sok az elhanyagolt, gondozatlan közterület – mondta az új településvezető. A korábban a KMKSZ helyi alapszervezetének elnökeként tevékenykedő Dobsa István szerint a két falu jobb sorsra érdemes; elsősorban a munkahelyteremtésre összpontosítana. Hozzátette, fontosnak tartja a gazdasági felzárkóztatást, ami csak akkor jöhet létre, ha egyre több vállalkozás indul a községeiben, emellett szükség van a közösségi programokra és egyéb rendezvényekre.

Új igazgatója van a Bécsi Magyar Történeti Intézetnek

2015. október 26. - Volksgruppen

A Bécsi Magyar Történeti Intézet vezetésére 2015-től ifj. Bertényi Iván történész, egyetemi adjunktus kapott megbízást, aki egyúttal a bécsi Collegium Hungaricum igazgatóhelyettese is lesz az elkövetkezendő három évben. Kutatási területének alapján a bécsi munkája során a 19. századi osztrák-magyar történelemtudományos kapcsolatok megélénkítését tartja fontosnak.

„Az itt élő magyarok nélkül szegényebb lenne Amerika” - 1956-os megemlékezések San Franciscóban és környékén

2015. október 26. – Nemzeti Regiszter

Talán mi magyarok tanultuk meg a világon a legjobban mit is jelent szabadnak lenni, ugyanis mi a bőrünkön tapasztaltuk meg azt, amiről Amerikában csak hallottak. Így köszöntötte október 24-én Dr. Gróf István Magyarország Los Angeles-i konzulja a San Francisco melletti Redwood Cityben az 1956. október 23-ai eseményekre összegyűlt emlékezőket. Magyarország nemrégiben kinevezett Los Angeles-i konzulja hangsúlyozta 59 évvel ezelőtt a fiatalok az életüket adták hazánkért. Dr. Gróf István köszönetét fejezte ki azoknak az itt élő családoknak, akik magyarul tanítják gyermekeiket és biztosította őket az anyaország támogatásáról.

Mátyás király a San Francisco-i cserkésztáborban

2015. október 26. – Nemzeti Regiszter

Október második hétvégéjén Mátyás király történeteitől volt hangos a kaliforniai Mt. Madonna County Park, ahol a San Francisco-i magyar cserkészek tartották őszi táborukat. A szeptember 13-án megkezdett új tanév első nagyobb programján 10 órs, több mint 60 cserkésze vett részt. A Kőrösi Csoma Sándor program keretében a San Francisco-i Öböl környékére két ösztöndíjas érkezett, Németh Enikő és Hajdú Zsuzsanna, akik szintén segítették a tábor munkáját. A tábor előtt a gyerekek házi feladatot kaptak, minden órának

meg kellett tanulnia egy Mátyás királyról szóló mondát, amit a tábor folyamán valamilyen formában elő kellett adniuk.

I. Magyar Tanulmányok Konferencia a Torontói Egyetemen

2015. október 26. – Nemzeti Regiszter

A Torontói Egyetem október 16-án tartotta az I. Magyar Tanulmányok Konferenciáját Paprika, pálinka és politika néven. Az egyetemi kezdeményezés lehetővé tette elismert professzorok és a Magyar Tanulmányok keretében, magyar témában kutató diákok előadásainak meghallgatását az érdeklődők számára.

A katolikus sajtó '56-ban és ma – a kismartoniak összefoglaló előadással emlékeztek

2015. október 26. – Nemzeti Regiszter

Huszonkét évnyi kihagyás után 2011 decembere óta tartanak ismét magyar szentmiséket Kismartonban a ferences templomban. Pál László erdélyi-székelyföldi származású magyar lelkész, aki a legkülönbözőbb egyházi megbízatásokat ellátva immár tizenkét éve szolgál a Kismartoni Egyházmegye osztrák pasztorációjában, az egyházmegye bíróságán és a főpásztor tanácsadó testületében, minden hónap harmadik vasárnapján ünnepli magyar híveivel együtt anyanyelvén a szentmisét.

Forradalmi zongoraszó és megemlékezés Nürnbergben

2015. október 26. – Nemzeti Regiszter

A Nürnbergi Magyar Kultúregyesület minden esztendőben méltó emléket igyekszik állítani az 1956-os forradalomnak és hőseinek. Annál is inkább, mivel a helyi magyar közösségben az 1956-os forradalom eseményeit követő hónapokban érkezettek szerepe a mai napig meghatározó, közülük kerültek ki a Kultúregyesület alapító tagjai is.

A napi nemzetpolitikai sajtószemle a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet munkatársainak közreműködésével készült.

Magyarország	Szlovákia	Ukrajna
www.atv.hu	www.ujso.com	www.hhrf.org
www.blikk.hu	www.szabadsag.com	www.karpatinfo.net
www.borsonline.hu	www.felvidek.ma	www.karpataljalap.net
www.dunatv.hu	www.bumm.sk	www.karpatalja.hu
www.hirado.hu	hirek.sk	www.karpatalja.ma
www.hirszerzo.hu		
www.hirtv.hu		
www.hvg.hu	Ausztria	Szlovénia
www.index.hu	www.volksgruppen.at	www.nepujtag.net
www.kitekinto.hu		www.rtv slo.si
www.magyarhirlap.hu		
www.mno.hu		
www.mti.hu		
www.nepszava.hu		
www.nol.hu		
www.origo.hu		
Románia	Szerbia	Horvátország
www.erdely.ma	www.magarszo.com	www.hmdk.hr
www.transindex.ro	www.pannonrtv.com	www.huncro.hr
www.kronika.ro	www.vajdasagma.info	
www.maszol.ro		
www.nyugati jelen.ro		
www.szekelyhon.ro		
www.hhrf.org/erdelyinaplo		
Hírvivő		
www.reggeliujsag.ro		
www.manna.ro		